

TIBBIY YORDAM KO'RSATISHNING O'ZIGA XOS YANGI TIZIMI

Abduraxmanova Zamira Amirillayeva
Guliston Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat
salomatligi texnikumi o'quv ishlar bo'yicha
direktor o'rinbosari

Annotatsiya. Maqolada O'zbekiston Respublikasida tibbiy yordam ko'rsatishga oid islohotlar va aholiga tibbiy yordam ko'rsatishning yangi tizimi yaratilayotganligi haqida ma'lumot berildi.

Kalit so'zlar: xirurgiya, kardiologiya, ko'z mikroxirurgiyasi, urologiya, akusherlik, ginekologiya, pediatriya, endokrinologiya, terapiya, pulmonologiya.

Аннотация. В статье раскрыто о реформах, проведенных в сфере оказания и создании медицинской помощи в Республики Узбекистане.

Ключевые слова: хирургия, кардиология, глазной микрохирургия, урология, акушерство, гинекология, педиатрия, эндокринология, терапия, пульмонология.

Annotation. The article reveals about the reforms carried out in the field of providing and creating medical care in the Republic of Uzbekistan.

Keywords: surgery, cardiology, eye microsurgery, urology, obstetrics, gynecology, pediatrics, endocrinology, therapy, pulmonology.

O'zbekiston Respublika Prezidenti Shavkat Mirziyoev rahnomaligidan Respublikada sog'liqni saqlashni isloh qilish davlat dasturlari asosida yuqori texnologik ixtisoslashtirilgan tibbiy yordam ko'rsatishning prinsipial jihatdan yangi tizimi tashkil etildi. Respublikada ixtisoslashtirilgan tibbiyot markazlari, shu jumladan, xirurgiya, kardiologiya, ko'z mikroxirurgiyasi, urologiya, akusherlik va ginekologiya, pediatriya, endokrinologiya, terapiya va tibbiy reabilitatsiya, dermatologiya va venerologiya, ftiziatriya va pulmonologiya sohasida zamonaviy asbob-uskunalar bilan jihozlangan va yuqori malakali vrachlar bilan to'ldirilgan ixtisoslashtirilgan tibbiyot markazlari faoliyat ko'rsatmoqda.

O'zbekiston Respublikasi aholisiga 2017 - 2021 yillarda ixtisoslashtirilgan tibbiy yordam ko'rsatishni yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 17 iyundagi PQ-3071-sonli qaroriga asosan [1] quyidagi ishlar amalga oshirilmoqda: Respublikada va har bir mintaqada kasalliklar tendensiyasini o'z vaqtida aniqlashni ta'minlaydigan tahliliy

va ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borilmoqda. Shuningdek, sogʻliqni saqlashning viloyat va tuman (shahar) tashkilotlari uchun profilaktik va davolash faoliyatining sxemalari ishlab chiqilgan;

- oʻz ixtisosligi boʻyicha yagona metodik, texnologik, davolash va profilaktika siyosati amalga oshirilgan, zamonaviy tibbiyot uskunalari va texnologiyalarga, dori vositalari va tibbiy buyumlarga boʻlgan ehtiyoji aniqlanib, klinik protokollar ishlab chiqilmoqda; shu jumladan, axborot va tushuntirish materiallarini nashr etish orqali mintaqalarda zarur profilaktika ishlari olib borildi;

- hududiy ixtisoslashtirilgan tibbiyot tashkilotlariga tashkiliy-metodik rahbarlik, ularning amaliyotiga tibbiy yordamning zamonaviy usullari va texnologiyalari joriy etildi;

- sayyor konsultatsiyalar, mahorat darslari, shuningdek, birinchi navbatda eng murakkab holatlarda hududiy ixtisoslashtirilgan tibbiyot tashkilotlarida operatsiyalar muntazam ravishda oʻtkazib borilmoqda.

Shuningdek, Toshkent vrachlar malakasini oshirish instituti bilan birgalikda muassasalarning oʻz tibbiyot xodimlari, ixtisoslashtirilgan hududiy tibbiyot tashkilotlar tibbiyot xodimlari malakasini tizimli oshirish, shuningdek, klinik ordinatura, bazaviy doktorantura va doktoranturada tor mutaxassis kadrlar tayyorlash masalalari; etakchi xalqaro tibbiyot markazlari, klinikalar va yuqori malakali xorijiy

mutaxassislar bilan, shu jumladan, konsultatsiyalar va mahorat darslari oʻtkazish uchun ularni respublikaga taklif etib, keng hamkorlik tashkil qilingan, sogʻliqni saqlashning mahalliy mutaxassislari chet eldagi ixtisoslashtirilgan tibbiyot markazlari va klinikalarida tajriba orttirishiga koʻmaklashilmoqda.

Xirurgiya sohasini rivojlantirish boʻyicha muhim qaror qabul qilindi. Jumladan, 2021 yil 4 oktyabrdagi “Xirurgiya xizmatini transformatsiya qilish, hududlarda jarrohlik amaliyotlari sifatini oshirish va koʻlamini kengaytirish chora-tadbirlari toʻgʻrisida”gi Oʻzbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-5254-sonli qarori qabul qilindi [2]. Unga asosan,

- akademik V.Voxidov nomidagi Respublika ixtisoslashtirilgan xirurgiya ilmiy-amaliy tibbiyot markazi - viloyat - tuman (shahar) tibbiyot muassasalari oʻrtasida uzviy bogʻliqlikni taʼminlash;

- hududlar va tuman (shahar) darajasida kam invaziv va yuqori texnologik jarrohlik amaliyotlarini keng joriy etish;

- Xirurgiya markazida transplantatsiya amaliyotlarini xorijiy mutaxassislar bilan hamkorlikda keng joriy etish;

- xirurg, anesteziolog, reanimatolog, nefrolog va boshqa mutaxassislarining salohiyatini oshirish, ularni nufuzli xorijiy tibbiyot muassasalari va markazlarida malaka oshirishi va stajirovka o‘tashini tashkil etish, zamonaviy simulyasion markazda mutaxassislar tayyorlashni yo‘lga qo‘yish;

- xirurgiya yo‘nalishida ilmiy-tadqiqot ishlarini rivojlantirish, xodimlarning ilmiy salohiyatini oshirish; aholiga malakali tibbiy xizmat ko‘rsatish maqsadida Xirurgiya markazi, uning filiallari, tuman (shahar) tibbiyot birlashmalari xirurgiya, anesteziologiya-reanimatsiya bo‘limlarining moddiy-texnika bazasini mustahkamlash belgilab berilgan.

Shuningdek, Sog‘liqni saqlash vazirligi hamda Moliya vazirligining quyidagi takliflariga rozilik berildi:

a) bolalarda tug‘ma yurak nuqsonlarini endovaskulyar yo‘l bilan davolashni keng joriy etish, ularni qisqa vaqt ichida to‘liq sog‘lomlashtirib, nogironlikdan chiqarish maqsadida: 2021 yilda yurak nuqsonlarini davolash uchun mo‘ljallangan 500 ta tibbiy buyum (okklyuder) xarid qilishga Sog‘liqni saqlash vazirligiga rivojlantirish dasturlari uchun ajratilgan mablag‘lar doirasida vazirlikka 10 milliard so‘m mablag‘ ajratish;

b) 2022 yildan boshlab esa ehtiyojdan kelib chiqib har yili o‘rtacha 2500 ta okklyuder xarid qilish uchun Davlat byudjeti parametrlarida zarur mablag‘larni nazarda tutish;

c) O‘zbekiston Respublikasi respublika byudjetidan, shuningdek Qoraqalpog‘iston Respublikasi byudjeti, viloyatlar va Toshkent shahar mahalliy byudjetlarining qo‘shimcha manbalaridan teng ulushda 2021 yilda Xirurgiya markazi filiallarini zamonaviy asbob-uskunalar bilan jihozlash uchun 42,5 milliard so‘m mablag‘ ajratish;

d) 2022-2023 yillarda tumanlararo qo‘shma shikastlanish va o‘tkir qon-tomir kasalliklari markazlariga biriktirilmagan 26 ta tuman (shahar) tibbiyot birlashmalarining xirurgiya, anesteziologiya-reanimatsiya bo‘limlarini zamonaviy asbob-uskunalar bilan jihozlash uchun 71,4 milliard so‘m yo‘naltirish masalalari muhim qilib belgilab berildi. Albatta, muhtaram Prezidentimiz Sh.Mirziyov tashabbusi bilan amalga oshirilayotgan ilohotlarimizda “Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari” tamoyili, aholi salomatligi hamma narsadan ustun ekanigi

yangilanayotgan O‘zbekiston uchun muhim ahamiyat kasb etadi.

Xulosa sifatida aytish joizi, bugungi kunda Xiva tibbiyot kollejida yoshlarni muhim kasb hunarga o‘rgatish, jumladan, xirurgiya sohasidagi islohotlar bilan

tanishtirish bilan bir qatorda kasalxonalarda xirurgiya sohasidagi tibbiyot amaliyotida talabalarini ishtirok etish masalalariga katta ahamiyat berilgan. Zeroki, tibbiyot sohasidagi amaliyot talaba-yoshlar uchun muhim ahamiyat kasb etadi. Xalqimizni dardi darmon bo'lish, sog'ligini tiklash har bir tibbiyot xodimining muqaddas

burchidir.

Adabiyotlar:

1. <https://lex.uz/docs/3238680>. 2017 yil 20 iyundagi "O'zbekiston Respublikasi aholisiga 2017 - 2021 yillarda ixtisoslashtirilgan tibbiy yordam ko'rsatishni yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi O'zbekiston Respublika Prezidentining PQ-3071-sonli qarori.

2. <https://lex.uz/docs/5668623>. 2021 yil 4 oktyabrdagi "Xirurgiya xizmatini transformatsiya qilish, hududlarda jarrohlik amaliyotlari sifatini oshirish va ko'lamini kengaytirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-5254-sonli qarori.